

Jan Mielżyński

"Całozyciowe poradnictwo
zawodowe", Zdzisław Wołek, Zielona
Góra 2007 : [recenzja]

Problemy Profesjologii nr 2, 192-193

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jan Mielżyński,

Recenzja:

Zdzisław Wołk, *Całozyciowe poradnictwo zawodowe*

Zielona Góra 2007, s. 288.

Nakładem Uniwersytetu Zielonogórskiego, ukazało się drugie wydanie poprawione i rozszerzone interesującej książki Zdzisława Wołka „CAŁOŻYCIOWE PORADNICTWO ZAWODOWE”.

O podręczniku prof. Z. Wołka „Poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży” (Zielona Góra 2006), pisałem w nr 2/2006 „Problemów profesjologii”.

Obecna publikacja nawiązuje w zasadniczych treściach do tamtej pozycji, ale uwzględnia wiele nowych spojrzeń na tą problematykę wynikającą z szerokich konsultacji jakie autor przeprowadził ze znawcami przedmiotu, teoretykami kształcenia zawodowego, praktykami publicznych służb zatrudnienia, nauczycielami akademickimi i studentami.

Książka składa się z trzech bloków - człowiek jako podmiot pracy, praca zawodowa i poradnictwo zawodowe oraz sześciu modułów. Każdy moduł zawiera syntezę, pojęcia kluczowe, spis treści modułu i literaturę podstawową, problemy do refleksji. Jest to układ bardzo pomocny, zwłaszcza studentom w uporządkowaniu i utrwaleniu wiedzy z omawianego problemu. Podkreśla to także autor we „Wstępie”: „w ramach każdego bloku wyróżnione zostały moduły, którym nadana została jednolita struktura umożliwiającą szybkie skorzystanie z treści, aktualnie potrzebnych, niezależnie od innych. Czytelnik może skorzystać z informacji w obrębie każdego z modułów, bez konieczności odwoływania się do innych, pomimo, że treści każdego z nich są merytorycznie ze sobą powiązane i dopełniają się”. To bardzo wielka zaleta konstrukcji opracowania. Wśród podręczników z zakresu poradnictwa zawodowego rzadko spotykana, co czyni książkę niezwykle atrakcyjną na rynku księgarskim.

Blok pierwszy „*Indywidualność jednostki i niepowtarzalność dróg rozwojowych*”, zawiera dwa moduły. Pierwszy z nich zatytułowany: „*Prawidłowości rozwoju i ich uwarunkowania wobec aktywności prozawodowej i zawodowej młodzieży*”, dotyczy problemów związanych z rozwojem zawodowym człowieka od lat szkolnych aż do końca aktywności zawodowej. Autor zajmuje się analizą struktury i teorią osobowości. Podkreśla ważną rolę zainteresowań w rozwoju zawodowym i ich wpływ na wybór szkoły, zawodu i pracy zawodowej. Każdy człowiek to inna indywidualność, często bardzo skomplikowaną. W końcowej części podejmuje zagadnienie motywacji, która wpływa na aktywność zawodową człowieka a której tak często brakuje współczesnej młodzieży i bezrobotnym, przyczyniając się do różnych negatywnych skutków w sferze psychiki.

Blok drugi: „*Praca zawodowa i jej udział w życiu człowieka*” zawiera trzy moduły. W pierwszym z nich autor zastanawia się nad rolą człowieka w środowisku pracy zawodowej. W drugim nad wyznacznikami pozycji zawodowej pracownika

i trzecim nad problemami wspierania bezrobotnych i poszukujących pracy. Autor wprowadza czytelnika w świat środowiska pracy zawodowej i jego roli jaką odgrywa w czasie swojej wieloletniej aktywności zawodowej. Ponadto przybliża to środowisko młodemu czytelnikowi, który dopiero przygotowuje się do zdobycia zawodu i poznaje różne zagadnienia związane z funkcjonowaniem zawodowym na rynku pracy. Dużo uwagi autor poświęca podmiotowości pracownika, który jest najważniejszym elementem środowiska pracy. Jest to także istotne z punktu widzenia jednostki i całej zbiorowości jaką jest załoga firmy. W przypadku jednostki bardzo wiele zależy od rozwoju zawodowego człowieka i ukształtowania jego kariery zawodowej w okresie aktywności zawodowej. Tym dwóm zagadnieniom autor poświęca wiele miejsca pokazując uwarunkowania rozwoju zawodowego jak i teorię i praktykę budowania kariery zawodowej. Kariery przecież realizują się w trakcie procesu rozwoju zawodowego i pracy. Dlatego autor przybliża młodemu czytelnikowi cechy środowiska pracy, wymagania oraz system organizacyjny zakładu pracy i pracy zawodowej. Kontynuuje to w drugim module tego bloku, poświęcając swoją uwagę szczególnie funkcjonowaniu pracownika w załodze, która realizując zadania, wchodzi w różne relacje wynikające z funkcjonowania organizacji, zarówno formalne, jak i nieformalne, konflikty pracownicze, różnego rodzaju patologie pracy. Cenne jest to, że nie tylko wskazuje na przyczyny ich powstawania, ale i radzi, jak się zachować w tych sytuacjach.

Ostatni moduł tego bloku autor poświęca problematyce aktywizacji zawodowej bezrobotnych, czyli promocji pracy i problemom wspierania bezrobotnych. W jednym z podrozdziałów analizuje problem migracji zarobkowej Polaków, do krajów Unii Europejskiej.

Blok trzeci obejmuje zagadnienia „*Poradnictwa zawodowego*” i składa się z trzech modułów. Dotyczą one problemów pracy doradcy i metod oraz technik, jako narzędzi, którymi posługuje się on w poradnictwie zawodowym. Autor opisuje rolę i zadania oraz cechy zawodu doradcy zawodowego. Wiele miejsca poświęca zagadnieniom kultury, etyki zawodowej doradców zawodowych, co mocno podkreślają standardy wymagań wobec tej grupy zawodowej oraz relacje w jakie wchodzi doradcy ze swoimi klientami. Kontynuując tą problematykę w kolejnym module autor zajmuje się warsztatem, narzędziami i metodami pracy doradcy zawodowego, takimi jak: metoda indywidualnego przypadku, grupowa, środowiskowa. Całość kończy przygotowanie do pozyskania pracy i jej rozpoczęcia.

W ten sposób autor wyczerpuje zagadnienia rozwoju zawodowego, pracy zawodowej i poradnictwa zawodowego jako pewnej całości potrzebnej młodemu człowiekowi do przygotowania się do pracy zawodowej.

Autor monografię całościowego poradnictwa zawodowego kończy, podobnie jak w poprzednim wydaniu, słownikiem, bibliografią i aneksem z przykładami dokumentów aplikacyjnych, wzorem kwestionariusza osobowego, umowy o pracę, spisem zawodów i specjalności zawodowych.

Podręcznik może służyć pomocą studentom różnych kierunków i specjalności, ale oczywiście także nauczycielom akademickim i praktykom poradnictwa zawodowego lub badaczom tej problematyki.